

ผลการให้คำปรึกษาทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสต่อลักษณะมุ่งอนาคต
ของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ชัยยุทธ รัตนพานิช

๒๓ เม.ย. ๒๕๔๖

163899

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ตุลาคม ๒๕๔๕

ISBN 974-9570-12-X

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

เริ่มบริการ

๘ S.๑. ๒๕๔๖

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์
ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ)

..... กรรมการ

(ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ)

..... กรรมการ

(ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิชาติพิภย์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์อนุพงษ์ สุธรรมนิรันดร์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 7 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2545

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทจาก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2544

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณา ตลอดจนความเอาใจใส่อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนงค์ วิเศษสุวรรณ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.ระพีพันธ์ ฉายวิมล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณา ให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แนะ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนได้ให้กำลังใจผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของโปรแกรม และแบบสอบถามรวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการ ทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบปากเปล่าทุกท่านที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการ แก้ไขปรับปรุงวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ สุทธิธาทิพย์ รองศาสตราจารย์ ดร.แก้วตา คณวรรณ และคณาจารย์ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่านที่ ประสิทธิ์ประสาทความรู้ตามหลักสูตรจิตวิทยาการให้คำปรึกษาซึ่งเปรียบเสมือนผู้เพาะต้นกล้า ให้ ต้นกล้าต้นนี้ได้ไปเติบโตในที่อื่นอย่างสวยงามสดชื่น เป็นประโยชน์ต่อแผ่นดินและบุคคลอื่นต่อไป งานวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จไม่ได้ถ้าไม่ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากเยาวชนในสถานพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชน ทั้งที่จังหวัดสระบุรี ระยอง และชลบุรี ที่ให้โอกาสสละเวลาและให้ ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ด้วยความเต็มใจ ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการและ เจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและเป็นกำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณยิ่ง พ่อ แม่ และขอขอบคุณพี่สาว น้องชาย หลาน ๆ และทุกคนในครอบครัว ตลอดจนคุณโกสมที่ได้ให้ความห่วงใย สนับสนุนทุนทรัพย์ สละเวลา ดูแลให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา อีกทั้งขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกท่าน ทั้งเพื่อนร่วมรุ่นและ เพื่อนต่างรุ่น สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษาและจิตวิทยาการแนะแนวทุกท่าน และเพื่อน ๆ ทุกท่านที่เคยศึกษาร่วมกันมา ตลอดจนบุคคลอื่นที่มีได้เอื้อนามไว้ ณ ที่นี้ที่ให้ความช่วยเหลือและ เป็นกำลังใจ ซึ่งมีส่วนให้การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ คุณประโยชน์และคุณค่าอันพึงจะเกิด จากการศึกษาครั้งนี้ ขอถวายเป็นพุทธานุชาและบูชาพระคุณ พ่อ แม่ ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณ ทุกท่านที่ได้สร้างภูมิปัญญาและพื้นฐานการศึกษาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันแก่ผู้วิจัย

43910689 : สาขาวิชา : จิตวิทยาการให้คำปรึกษา ; วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)

คำสำคัญ : ลักษณะมุ่งอนาคต/เยาวชน/ทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส

ัญญาภรณ์ ธนพานิช : ผลการให้คำปรึกษาทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสต่อ
ลักษณะมุ่งอนาคตของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน (THE EFFECTS OF
NEURO-LINGUISTIC PROGRAMMING ON FUTURE ORIENTATION OF
ADOLESCENTS IN THE OBSERVATION AND PROTECTION CENTER)

อาจารย์ผู้ควบคุม : อนงค์ วิเศษสุวรรณ, Ed.D., ระพีพันธ์ ฉายวิมล, ค.ค., ไพรัตน์ วงษ์นาม, ค.ค.,
156 หน้า. ISBN 974-9570-12-X

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการให้คำปรึกษาทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสต่อลักษณะมุ่งอนาคตของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กลุ่มตัวอย่าง
เป็นเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ที่มีคะแนนลักษณะมุ่ง
อนาคตต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 จำนวน 16 คน สุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
กลุ่มละ 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามลักษณะมุ่งอนาคตและโปรแกรมการให้
คำปรึกษาทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดำเนินการทดลองเป็นราย
บุคคล คนละ 2 ครั้ง ครั้งละ 45-60 นาที โดยเป็นแบบแผนการวิจัยเชิงทดลองสองตัวประกอบ
แบบวัดซ้ำหนึ่งตัวประกอบ (Two-factor experiment with repeated measures on one factor)
แบ่งการทดลองเป็น 3 ระยะ คือระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปร
ระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม (Repeated-measures analysis of variance : one
between-subjects variable and one within-subjects variable) และทดสอบความแตกต่างระหว่าง
คู่โดยวิธีการแบบนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls Method)

ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เยาวชนกลุ่มทดลองมีลักษณะมุ่งอนาคตสูงกว่ากลุ่มควบคุมในระยะ
หลังการทดลองและระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเยาวชนกลุ่มทดลอง
มีลักษณะมุ่งอนาคตในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

43910689 : MAJOR : COUNSELING PSYCHOLOGY ;

M.S. (COUNSELING PSYCHOLOGY)

KEYWORD : FUTURE ORIENTATION/ADOLESCENTS/ NEURO-LINGUISTIC
PROGRAMMING

TANYAPORN TANAPANICH : THE EFFECTS OF NEURO-LINGUISTIC
PROGRAMMING ON FUTURE ORIENTATION OF ADOLESCENTS IN THE
OBSERVATION AND PROTECTION CENTER. THESIS ADVISORS : ANONG
WISESSUWAN, Ed.D., RAPIN CHAYVIMOL, Ph.D., PAIRAT WONGNAM, Ph.D.,
156 P. ISBN 974-9570-12-X

The purpose of this research was to study the effects of Neuro-Linguistic Programming on future orientation of adolescents in the observation and protection center. The sample composed of sixteen juvenile delinquents who had the scores lower than 25 percentile in their future orientation test previously conducted by the researcher. The simple random sampling method was used to collect the sample which was divided into two groups, an experimental group and a control group with eight persons in each group. The instruments used in this research were the counseling program of future planner technique in Neuro-Linguistic Programming and the future orientation test. The interventions were administered individually for two sessions. Each session lasted about forty-five to sixty minutes. The research design was a two-factor experiment with repeated measures on one factor. The study was divided into three phases : the pre-test phase the post-test phase and the follow up phase. The data were analyzed by repeated-measures analysis of variance and testing difference among mean by the Newman-Keul's test of multiple-comparison procedures.

The result revealed that there was a statistically significant interaction at .05 level between the methods and the duration of the experiment. Participants in the experimental group had higher future orientation than participants in the control group in the post-test and the follow up phase with the statistical significance at .05. Participants in the experimental group had higher future orientation in the post-test and the follow up than in the pre-test phase with the statistical significance at .05.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ลักษณะมุ่งอนาคต.....	11
ความหมายของอนาคต.....	11
ความหมายของลักษณะมุ่งอนาคต.....	12
ความสำคัญของลักษณะมุ่งอนาคต.....	14
ปัจจัยที่ส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคต.....	17
การพัฒนาและการส่งเสริมลักษณะมุ่งอนาคต.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคต.....	20
เยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย.....	23
เยาวชนและการกระทำผิด.....	23
ทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายของเยาวชน.....	24

งานวิจัยเกี่ยวกับเยาวชนที่กระทำผิด.....	27
สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน.....	29
ทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส และเทคนิคการวางแผนอนาคต.....	30
ความเป็นมาของทฤษฎี.....	30
ความหมาย.....	32
ธรรมชาติของมนุษย์.....	34
แหล่งความเชื่อของมนุษย์.....	35
ความเชื่อพื้นฐาน.....	38
เส้นกาลเวลาของบุคคล.....	40
หลักการของโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส.....	41
จุดมุ่งหมายของโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส.....	45
ทักษะพื้นฐานของทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส.....	47
กระบวนการบำบัดตามทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส.....	56
คุณสมบัติของผู้ให้คำปรึกษา.....	57
บทบาทของผู้ให้คำปรึกษา.....	57
ข้อดีของทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส.....	58
ข้อจำกัดของทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส.....	59
เทคนิคของโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส.....	60
เทคนิคการวางแผนอนาคต.....	68
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส.....	76
สรุปความสัมพันธ์ระหว่างเทคนิคการวางแผนอนาคตกับลักษณะมุ่งอนาคต... ..	78
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	81
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	81
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	81
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	82
การดำเนินการทดลอง.....	84
วิธีการดำเนินการทดลอง.....	85
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	100
สมมติฐานในการวิจัย.....	100
สรุปผลการวิจัย.....	101
อภิปรายผล.....	102
ข้อเสนอแนะ.....	110
บรรณานุกรม.....	112
ภาคผนวก.....	120
ภาคผนวก ก.....	121
ภาคผนวก ข.....	137
ภาคผนวก ค.....	140
ภาคผนวก ง.....	152
ภาคผนวก จ.....	154
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	156

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แบบแผนการทดลอง.....	85
2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	87
3 คะแนนลักษณะมุ่งอนาคต ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล ของเยาวชนกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษา ทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส และเยาวชนกลุ่มควบคุม.....	89
4 คะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนลักษณะมุ่งอนาคตในระยะต่าง ๆ ของการทดลองของเยาวชนที่ได้รับการให้คำปรึกษาทฤษฎีโปรแกรมภาษา ประสาทสัมผัส และเยาวชนกลุ่มควบคุม.....	90
5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยลักษณะมุ่งอนาคต ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะของการทดลอง.....	93
6 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง.....	95
7 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลอง.....	95
8 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผล.....	96
9 ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลาในเยาวชนกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาทฤษฎี โปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส.....	97
10 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยลักษณะมุ่งอนาคตเป็นรายคู่ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลด้วยวิธีการทดสอบแบบนิวแมน-คูลส์.....	98
11 ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลาในเยาวชนในกลุ่มควบคุม.....	99

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	10
2	การเปลี่ยนแปลงวงจรความเชื่อในมนุษย์.....	37
3	แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยลักษณะมุ่งอนาคตของเยาวชนในกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสและเยาวชนกลุ่มควบคุมในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง.....	91
4	แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยลักษณะมุ่งอนาคตระยะต่าง ๆ ของการทดลองในเยาวชนกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสและเยาวชนกลุ่มควบคุม.....	92
5	กราฟเส้นแสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการให้คำปรึกษากับระยะเวลาของการทดลอง.....	94